

László
nagyváradai megyéspüspök körlevele

V. / 2011

Nr. 1754 / 2011
NÉPSZÁMLÁLÁSON VALÓ RÉSZVÉTEL

A közlő népszámlálásra való tekintettel, miután már személyes üzenetet is küldtem egyházmegyénk híveinek, továbbra is buzdítok mindenkit, hogy bátran vállalja fel nemzetiségi, anyanyelvi és felekezeti hovatartozását. A népszámlálás eredménye határozza meg a következő tíz évre egyházunk, intézményeink, iskoláink és anyanyelvünk használatának sorsát.

A népszámlálás jelentőségét szem előtt tartva, a Romániai Püspöki Konferencia 2011. szeptember 20-23. között Kisinyovban tartott őszi ülése alkalmával a katolikus híveknek címzett üzenetet fogalmazott meg, buzdítva őket, hogy vállalják fel katolikus identitásukat.

Kérem Főtisztelendő Paptestvéreimet, hogy a romániai katolikus püspökök alább közölt körlevelét szíveskedjenek a következő vasárnapokon híveinkkel ismertetni és az 1541/2011. szám alatti buzdítás értelmében bátorítsák híveinket a népszámláláson való részvételre.

* * *

A mi hitünk - a mi életünk!

A romániai katolikus püspökök körlevele a népszámlálás alkalmából 2011.

Krisztusban szeretett testvéreink!

Mi, romániai katolikus püspökök a püspöki konferencia Kisinyovban tartott őszi ülésén, szem előtt tartva az október 20-31. között tartandó népszámlálást, erősen buzdítjuk minden kedves testvérünket, hogy vegyen részt a népszámláláson, és

vallja meg katolikus identitását, valamint a Katolikus Egyház tanítása iránti elkötelezettségét.

A mi hitünk - a mi életünk! A katolikus identitás megvallása nem csupán erkölcsi kötelességünk, de elősegíti a romániai, illetve az európai katolikus közösség helyzetének valós és pontos körvonalazását. Közösségünk dimenzióinak hiteles ábrázolása a római- és a görög katolikus egyháznak egyaránt javára szolgál, illetve hozzájárul a lelkiélet, a vallásgyakorlat fellendüléséhez.

Arra buzdítunk titeket, hogy erősödjete meg a hitben, álljatok ellen a negatív befolyásoknak, maradjatok meg hűségesnek a Krisztustól kapott és az egyházi hagyomány által gazdagított tanításhoz. A népszámlálás jó alkalom arra, hogy szilárdan megvalljuk a Krisztusba vetett hitünket, valamint a Katolikus Egyház által hirdetett és támogatott erkölcsi értékek iránti elkötelezettségünket.

Kérünk benneteket, hogy éljete méltón ahhoz a hivatáshoz, amelyet kaptatok!
(ld. Ef 4,1)

Kisinyov, 2011. szeptember 22.

a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia tagjai

* * *

Nr. 1755/2011. HITOKTATÁSRÓL

Az új iskolai év megkezdése egyben a hitoktatás megszervezését és megkezdését is jelenti. Már augusztus hónapban találkoztam azon munkatársainkkal, akik hitoktatókként tevékenykednek egyházmegyénk iskoláiban. Nagyon értékelem, hogy a megbeszélésre több paptestvérünk is eljött, jelét adva annak, hogy lelkipásztori feladataink egyik fontos területe a hitoktatás, illetve azoknak támogatása, akik ebben segítségünkre vannak.

A papi élet és szolgálat direktóriuma a 47. pontban világosan kijelenti: „A püspök munkatársaként és megbízottjaként a pap felelős azért, hogy a rá bízott közösségben a hitoktatást megszervezze, összehangolja és irányítsa. ... A hit tanítója és nevelőjeként a papnak biztosítania kell, hogy a katekézis a családon belüli keresztény nevelésnek, a vallásoktatásnak, az apostoli mozgalmak oktatásának stb. kiváltságos része legyen, s hogy a hívők minden csoportját elérje: gyermekeket, ifjakat, felnőtteket, időseket.”

Mindezeket mérlegelve, kérem Főtisztelendő paptestvéreimet, használják ki az adott lehetőségeket, vegyék nagyon komolyan a hitoktatás megszervezését és irányítását úgy plébániai szinten, mint iskolai szinten. Több helyen hitoktatók segítik a munkánkat, ez azonban nem jelenti azt, hogy mint lelkipásztorok fel vagyunk mentve a hitoktatás irányítása alól. Ellenkezőleg, kötelességünk támogatni hitoktatóink munkáját és egészen közletről követni tevékenységüket, hogy az evangelizáció ezen alapvető eszköze hatékony legyen a fiatal nemzedék nevelése terén.

Az **iskolai hitoktatás** végzéséhez az állam törvényes keretet biztosít. Ezért minden lehetőséget ki kell használnunk, hogy az iskolákban tanuló katolikus gyermekek a katolikus pap vagy hitoktató révén hitoktatásban részesüljenek és így megkapják a megfelelő osztályzatot. Súlyos mulasztásnak számít, ha nem keressük meg katolikus gyermekeinket és az iskolában nem biztosítjuk számukra a katolikus hitoktatást.

Az iskolai hitoktatás megszervezése és irányítása végett egyházmegyénk jó kapcsolatokat alakított ki és ápol a megyei tanfelügyelőségek vezetőivel. Ezért minden felmerülő nehézséget, ami a katolikus gyermekek iskolai hitoktatását, a csoportok kialakítását, a diákok osztályozását, a hitoktatók tevékenységét érinti, Msgr. Kiss Albert egyházmegyei tanfelügyelőnek, illetve Vajda Zita Bonifácia nővérnek szíveskedjenek jelezni, akik segíteni tudnak ilyen irányú jogaink érvényesítésében és a nehézségek megoldásában. Fontos tudnunk, hogy más felekezeti lelkészek vagy hitoktatók nem kötelezhetik a katolikus diákokat, hogy a katolikustól eltérő hitoktatáson vegyenek részt. Ahol kevés katolikus diák van és lehetetlen külön csoportot kialakítani, az iskola vezetőségével kötött szerződés alapján a hitoktatást a plébánián is meg lehet oldani. Ilyen esetben is a jegyeket az iskolai naplóba, illetve az ellenőrzőbe kell bevezetni.

Egyházmegyénkben az iskolai hitoktatás mellett továbbra is érvényben maradt és kötelező erővel bír minden lelkipásztor számára a **plébániai hitoktatás**. Kívánatos, hogy a plébániai hitoktatást maga a plébános vagy a segédlelkész végezze. A katolikus hitet a plébániai hitoktatás által tudjuk jobban elmélyíteni, ezért fontos, hogy különleges figyelmet fordítsunk azokra a csoportokra, amelyek az elsőáldozásra, illetve a bérmálásra készülnek.

Kérem a Főtisztelendő Plébános Urakat, hogy már október folyamán állítsák össze a 2012. évi elsőáldozásra, illetve bérmálásra készülő csoportokat és kezdjék el a komoly előkészületet a szentségek felvételére. Több helyen tapasztaltam, hogy a bérmálásra való előkészület is csak a nyár folyamán történik, úgymond „intenzív módon”, pár héten keresztül. Meg is érződik ez a gyermekek és a fiatalok magatartásában, akik a készületi „nyomás” alatt nem tudják elmélyíteni az ismereteket és nem jutnak el a hitnek az élményéhez. Így nem csodálkozhatunk azon, hogy elsőáldozás és különösen bérmálás után kevesen őrzik meg kapcsolatukat az Egyházzal.

Arra is kérem a Főtisztelendő Paptestvéreket, hogy a plébániai hitoktatásban ne csak az elsőáldozók vagy bér má lkozók csoportjával foglalkozzunk, hanem külön plébániai csoportot/csoportokat képezzünk azok számára, akik már voltak elsőáldozók és bér má lkozók. Próbáljunk felkarolni minden gyermeket, fiatal és korosztályuknak megfelelően biztosítsunk mindenkinek lehetőséget plébániai hitoktatáson való részvételre.

A hitoktatás megszervezésénél törekedjünk arra, hogy a szülőkkel is felvegyük a kapcsolatot. Különösen fontos ez az elsőáldozás, illetve a bér má lás előtt, hisz a szülők megszólítása és bekapcsolása nagy segítség lehet a gyermekek, fiatalok alapos felkészítésében.

Főtisztelendő Paptestvéreimet kérem, hogy a bér má lások előkészítésénél legyenek tekintettel az ET 893. kánonjában foglaltakra, illetve ennek utalására, a 874. kánon szigorú betartására. Ezek értelmében, a felsorolt követelmények teljesítésével bérmaszülő csak *„katolikus, megbér má lt és a legszentebb oltáriszentséget már magához vett személy”* lehet.

* * *

Nr. 1756/2011.

NAGYVÁRAD TUDÓS PÜSPÖKEI, JELES SZEMÉLYISÉGEI

„Nagyvárad tudós püspökei, jeles személyiségei” című konferenciánk idén 13. alkalommal kerül megrendezésre. **2011. október 15-én 10.00 órától** a Püspöki Palota dísztermében tartandó rendezvényen a Sapientia Varadiensis Kulturális Alapítvány, a Bihar Megyei és Nagyvárad Civil Szervezetek Szövetsége, valamint a Nagyvárad Római Katolikus Püspökség Fráter György nagyvárad püspöknek, Erdély kancellárjának bemutatását tűzték ki célul. Meghívott előadóként érkezik Nagyváradra Mons. Dr. Marton József egyetemi tanár, gyulafehérvári nagyprépost, pápai prelátus, Dr. Oborni Teréz a MTA Történelemtudományi Intézet főmunkatársa. Előadást tart továbbá Dr. Fleisz János egyetemi tanár és Fodor József általános helynök.

Ismételten nagy szeretettel hívom és várom az egyházmegye papságát, hogy karoljuk fel ezt a rendezvényt is, vegyünk részt az előadásokon és így tiszteljük egyházmegyénk tragikus sorsú püspökének emléke előtt. Mindenkit szeretettel várunk!

Nr. 1757/2011.
PÜSPÖKI KÁPOLNA BÚCSÚJA

Szeretettel meghívom kedves paptestvéreimet, valamint az egyházmegye szerzeteseit és szerzetesnőit püspöki kápolnánk búcsújára, amit ebben az évben **november 3-án**, Borromeo Szent Károly ünnepét megelőző napon tartunk. Az ünnepélyes szentmise **délelőtt 11.00 órakor** kezdődik, amelyen szentbeszédet mond Ft. Vakon Zsolt püspöki titkár. A szentmise után egy szerény agapéra várom a jelenlévőket.

* * *

Nr. 1758/2011.
PAPI SZENÁTUS ÖSSZEHÍVÁSA

A IV./2009 körlevélben a Papi Szenátus megalakulását tettem közzé. Az érvényben lévő szabályzat értelmében **2011. november 9-én 10.00 órára** rendes ülésre hívom meg a Papi Szenátust az említett körlevél 1207/2009 szám alatt közölt összetételnek megfelelően.

* * *

Nr. 1759/2011.
ISMÉT A PAPOK HELYBENLAKÁSÁRÓL ÉS ELÉRHETŐSÉGÉRŐL

Ezévi első körlevelemben a 224/2011. szám alatt a papok helybenlakásának követelményéről volt szó. Miután több helyről is jelezték hivatalomnál, hogy a papok nem elérhetőek, továbbra is kérem paptestvéreimet: kezeljék nagy felelőséggel azt a szabadságot, amellyel idejük beosztásánál és felhasználásánál élhetnek! Idejük kihasználásánál gondoljanak arra, hogy lelkipásztorként a hívekért vannak a plébánián. Ez megkívánja azt, hogy a pap elérhető és megközelíthető legyen. A távolmaradásokat a már említett körlevélben meghatározott módon kell jelenteni, beleértve azt is, hogy a hívek szükség esetén kihez fordulhatnak, ki látja el a helyettesítést.

Minden plébánosnak legyen gondja arra, hogy minden templom bejáratánál, kívülről jól látható helyen **legyen kifüggesztve a heti miserend**, illetve az ájtatosságok rendje a többi tudnivalóval együtt (pl. elérhetőség). Egyben minden plébániai hivatal bejáratánál helyezzük el **a hivatalt megnevező táblát** és tüntessük fel a plébániai iroda fogadó óráit, amikor a plébánost biztosan elérhetik a hívek. Álljunk híveink rendelkezésére és a hivatali órákban biztosítsunk nekik lehetőséget arra, hogy az egyházzal kapcsolatos ügyeiket el tudják intézni a plébánián.

Nr. 1760/2011.

LELTÁROZÁS AZ EGYHÁZMEGYÉBEN

Egyházmegyénkben az utolsó hivatalos leltárakat a 70-es években készítették. Vonatkozott ez az egyházi ingatlanokra és ingóságokra, minden templomi és plébániai felszerelésre. Az eltelt évtizedek változásai azt eredményezték, hogy régi leltáraink pontatlanná váltak, amiért is szükséges azok felfrissítése. Miután az új leltári nyomtatványokat elkészítettük, már az ősz folyamán megkezdjük az **új leltárak elkészítését**. Kérem a Főtisztelendő Plébános Urakat, legyenek segítségünkre és támogassák a Püspöki Iroda képviselőit a leltárok hiánytalan elkészítésénél.

Arra is kérem Paptestvéreimet, hogy a leltárok elkészítésénél külön figyeljenek a plébániák *fundus instructus*-ára, amelyet ha szükséges vissza kell állítani, ahol pedig megvan, ott meg kell őrizni. A *fundus instructus* a plébánia alapfelszereléséhez tartozik és a következőkből tevődik össze:

1. a **plébániai iroda** és ennek berendezése: egy íróasztal a hozzá tartozó székekkel, asztal, 3-4 szék, levéltári/irattári szekrény a plébánia irataival, egy kereszt, a Szentatya és a püspök képe, az egyházmegye térképe és a plébánia pecsétje;
2. egy **káplán- és/vagy vendégszoba** és ennek berendezése: ágy, kisebb íróasztal, székek, ruhásszekrény, kereszt;
3. egy rendezett **ebédlő** bútorai: asztal, székek és étkészlet 6-12 személyre;
4. az **épülethez tartozó felszerelés**: vízvezeték, villanyhálózat, kályhák, fürdőszobai felszerelés, illetve olyan technikai felszerelések, amelyeket egyházmegyei vagy/és plébániai alapból, mint plébániai javakat szereztek be: mosógép, hűtőszekrény, egyéb háztartási cikkek, szolgálati gépkocsi, stb. Ide tartoznak azok a javak is, melyeket a plébániának vagy a plébánosnak közhasználat céljára szántak, illetve ajándékoztak.

A *fundus instructus* létesítése, illetve megőrzése minden plébánián prioritással bír és meg kell maradjon eredeti helyén. A plébános magántulajdona nem kerülhet a helyébe, hisz a *fundus instructus* nem magáncélt, hanem közcélt szolgál.

* * *

Nr. 1761/2011.

TÚZOLTÓSÁGI FIGYELMEZTETÉS

A Vallásügyi Államtitkárság összesítette a 2010. május 1. és 2011. június 30. között végzett tűzbiztonsági ellenőrzéseket és közzétette azokat a hiányosságokat, amelyeket az ellenőrzések alkalmával megállapított. Ezek

megtekinthetők a www.culte.ro/NoutatiDetalii.aspx?ID=6882 honlapon.

Kérem Paptestvéreimet, igyekezzenek templomainkban minden ilyen irányú hiányosságot pótolni, hisz mindannyiunk érdeke őseinktől ránk hagyományozott örökségünk megőrzése. Két nagyon fontos – a jegyzőkönyvekben is szereplő – hiányosságra hívom fel különösképpen a figyelmet:

- a nem szakszerűen szigetelt villanyszerelés veszélyeire,
- valamint a már elavult villámhárítók miatt bekövetkező tüzesetekre.

Szeretettel kérem Paptestvéreimet, figyeljenek ezekre a veszélyekre és intézkedjenek a hiányosságok javítása végett. Bár az ilyen jellegű feladat nem tartozik szorosan a lelkipásztori munkához, azonban segíti azt, hiszen a ránk bízott ingatlanok elengedhetetlenül szükségesek tevékenységünk hatékony végzéséhez.

* * *

Nr. 1762/2011.

MUNKAÜGYI ELŐÍRÁSOK

Az új munkaügyi előírások értelmében kötelességünk kiegészíteni az egyházmegye minden alkalmazottjának (klerikusok és laikusok) személyes aktáit, amelyek a munkaviszony alapjául szolgálnak, illetve azt igazolják. Az eddigiek mellett igényelt iratok a következők: a munkahelyre vonatkozó és a szolgálati hatásköröket meghatározó szolgálati lap (fișa postului), valamint a munkaadó által meghatározott minősítési kritériumok (criterii de evaluare). Ezen iratok tartalmát minden alkalmazottnak tudomására hozzuk, és a munkaadó valamint a munkavállaló által aláírva a személyzeti aktáknál őrizzük. Az újjonnan kiállított iratok aláírását **2011. november 1-től** a Püspöki Hivatalnál kérhetik az érintettek. Minden év végén a püspöki hivatal feladata az egyházi alkalmazottak munkájának kiértékelése a megadott kritériumok szerint.

A már említett munkaügyi előírások értelmében, az eddig használatban lévő munkakönyvek 2010. december 31-én lezárásra kerültek és ezek helyét az elektronikus rendszerben működő nyilvántartás, az alkalmazottak általános nyilvántartásának regisztere (Registrul general de evidență a salariaților) vette át. Az előírások szerint, alkalmazottaink igényelhetik munkakönyvük kiadását is. Ezeket a Püspöki Irodán személyesen vehetik át. Kérjük Paptestvéreinket, értesítsék alkalmazottainkat ezen lehetőségről.

Azon alkalmazottaknak (klerikusok és laikusok), akik nem igénylik munkakönyvük kiadását, a püspökség felajánlja és felvállalja azok további megőrzését.

Nr. 1763/2011.

HELYEZÉSEK AZ EGYHÁZMEGYÉBEN

A következő személyi változások léptek érvénybe egyházmegyénkben:

2011. szeptember 1-től

- Ft. GONDEC Jan bodonosi plébánost a nyitrai egyházmegye szolgálatára bocsátottam.
- Ft. FRNKA Jaroslav a temesvári egyházmegyéhez tartozó borosjenői segédlelkész plébánosi megbízást kapott Bodonosra és egyben felvételt nyert a nagyváradai egyházmegyébe. Eddigi Főpásztorának megköszöm jóindulatú segítségét és kérem papjaimat, fogadjuk szeretettel közénk érkezett paptestvérünket.
- Ft. VARGA Sándor újmisési segédlelkészként az érmihályfalvi plébániára került;

2011. október 1-től

- Ft. GIOSANU Leonard az Erdélyi Mária Rádió műsorigazgatóját felmentettem eddigi megbízása alól és micskei plébánosi kinevezést adtam neki.

* * *

Nr. 1767/2011.

SUSPENSIO SACERDOTIS TYEPÁK LÁSZLÓ

Ab 26. Augusti 2011 sacerdos TYEPÁK László generaliter suspensus propter desertionem sacerdotii.

Nagyvárad, 2011. október 5-én

† László s.k.
megyéspüspök